

Landbruks- og Matdepartementet

Pb 8007 Dep
0030 Oslo

E-post: post@veths.no
Saksbehandler: Hans Gran
Telefon saksbehandler: 22597109
E-post saksbehandler: hans.gran@veths.no
Deres ref.: 200701972
Vår ref.: 2007/564
Dato: 21.01.2008

Landbruks- og matdep.	
Sakenr.: 07/1972	Bekr.: 9
23 JAN 2008 MP/SDB	
Saksansv.: RFE	Arkiv: 571
Retur:	Svartid:

Norges veterinærhøgskoles høringsuttalelse til ny lov om dyrevelferd

Vi viser til deres brev datert 16. november 2007. Norges veterinærhøgskole (NVH) ser meget positivt på at det kommer en ny lov om dyrevelferd. Det har siden dagens dyrevernslov ble vedtatt i 1974 vært en betydelig utvikling i kunnskap om dyrs evner og behov, samtidig som den etiske standard for hvordan vi ønsker at dyr skal behandles i samfunnet stadig settes høyere. Lovforslaget gjenspeiler disse forhold på mange måter, især ved anerkjennelsen av at dyr har egenverdi i tillegg til å ha nytteverdi for mennesket. utfordringene er å finne en riktig balansegang der det må tas hensyn til at det kan være kryssende hensyn mellom disse forhold.

Generelt er NVH av den oppfatning at lovforslaget er godt utformet og dekkende for den standard dyrevelferden bør ha i dagens samfunn. NVH har likevel noen kommentarer og forslag til endringer i enkelte paragrafer:

§ 2 Virkeområde

Hvilke dyrearter som skal omfattes av loven er et viktig forhold som må baseres på den til enhver tid tilgjengelig vitenskapelig kunnskap. NVH støtter forslaget om at loven avgrenses til spesifikt angitte dyrearter, men innser at det kan være behov for å utvide listen basert på ny vitenskapelig kunnskap som måtte komme om andre arters evne til å ha en bevisst opplevelse av smerte og påkjenninger. Når det gjelder utviklingsstadier av de nevnte dyrearter er det i tråd med dagens kunnskap at disse også må beskyttes av loven. Formuleringen "den endelige utviklingsformen" er imidlertid ikke helt god ut fra en vanlig språklig forståelse. Det foreslås derfor å sløyfe dette begrepet slik at andre del av setningen blir som følger:
"... , samt utviklingsstadier av nevnte dyr med et utviklet sanseapparat."

§ 4 Hjelpeplikt

Det kan synes uheldig å bruke begrepet unormalt avmagret, selv om det kan aksepteres at det anses som normalt at et dyr blir magert eller tynt i spesielle perioder. Det foreslås derfor å stryke ordet "unormalt", da det gir et uheldig signal om at avmagring er normalt og således harmonerer dårlig med lovens formål.

§ 5 Varsling

NVH går innfor at Dyrevernsnemndene fortsatt skal være lovfestet som tilsynsmyndighet, og dyrevernsnemndene må derfor inkluderes også som mottaker av varsel.

§ 9 Medisinsk og kirurgisk behandling

NVH registrerer at eneretten for veterinærer og fiskehelsebiologer ikke videreføres slik det er angitt i någjeldende dyrevernslov § 7, med den begrunnelse at dyrehelsepersonelloven § 18

ivaretar dette kravet. Imidlertid mener NVH at denne utelattelsen er uheldig da de to lovene har noe ulikt formål, og det lett kan misoppfattes dit hen at eneretten har falt bort dersom dyrevelferdsloven leses isolert. Denne eneretten har først og fremst et dyrevernhensyn å ivareta, og er ikke nedfelt kun for å beskytte yrkesprofesjoner. Det foreslås derfor å tilføye en konkret henvisning til lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell til første ledd:

Medisinsk og kirurgisk behandling skal utføres på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte og ivareta dyrets funksjon og livskvalitet *innenfor de rammer som følger av lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.*

Når det gjelder operative inngrep eller fjerning av kroppsdeler, er det også behov for en avgrensning av hvilke inngrep som kan utføres ut fra hvilke velferdsmessige begrensninger dette kan påføre dyret, for å presisere ytterligere og gi en bedre hjemmel for inngrep en ønsker å sette forbud mot. Selv om et inngrep kan forsvares ut fra dyrets helsetilstand, vil det finnes en etisk grense der alternativet med hensyn til dyrets velferd vil være avlaving.

Det foreslås derfor en tilføyelse til andre ledd i § 9:

Det skal ikke gjøres operative inngrep eller fjernes kroppsdeler på dyr uten at det foreligger forsvarlig grunn ut fra hensynet til dyrets helse *og velferd.*

§ 12 Avlaving

NVH vil spesielt understreke den dyrevelferdsmessige viktigheten av kravet om bedøving før eller samtidig med avlavingen ved slakting av produksjonsdyr, der avlavingen foretas med stikking og blodtapping. Det går fram av høringsnotatet at det ikke vurderes som aktuelt å gi unntak fra dette kravet ved ulike former for rituell slakting av produksjonsdyr, og at departementet tar sikte på å videreføre rettstilstanden der det ikke gis anledning til å dispensere fra krav om bedøving forut for blodtapping ved avlaving av hest, storfe, småfe, gris, fjørfe, kanin og tamrein. Likevel gis det åpning for at det i forskrifts form kan gjøres unntak fra hele bestemmelsen i annet ledd. Begrunnelsen i høringsnotatet for unntaket er at det finnes områder hvor kravet til bedøving under dagens forhold er praktisk umulig å etterleve, som for eksempel ved avlaving av brisling som er holdt midlertidig i steng.

Dette er imidlertid ingen tilstrekkelig begrunnelse for en fullstendig åpning for unntak, og adgangen til å gjøre unntak for rituell slakting av produksjonsdyr bør innskrenkes. Det foreslås derfor å flytte siste setning i andre ledd til et nytt tredje ledd med følgende tilføyelse:

Det skal sikres at dyret er dødt, om nødvendig ved avblødning *etter forutgående bedøving.*

§ 13 Bruk av dyr i forskning og undervisning

NVH stiller seg positiv til at det fortsatt skal være strenge kriterier for bruk av dyr i forskning og undervisning og at en styrker vektleggingen av dyrets interesse i denne sammenhengen. Det er også viktig at det brukes alternativer til levende dyr så langt dette er praktisk mulig.

Når det gjelder undervisningen av studenter ved Norges veterinærhøgskole, er det imidlertid svært viktig at studentene får den nødvendige opplæring i å behandle dyr under kontrollerte former i undervisningssammenheng. Dette vil bidra til god dyrevelferd slik at syke og skadde dyr får forsvarlig behandling. Innskrenkningen i det nye forslaget i forhold til § 20 i den gjeldende dyrevernsloven, som innledes med følgende setning: "Det er forbode å nytta levande dyr i undervisninga utan når dette er ein naudsynt lekk i yrkesutdanninga", vil kunne innebære at det vil bli vanskelig å gjennomføre undervisningen slik at veterinærstudentene tilegner seg nødvendige kliniske kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Reduserte kliniske kunnskaper, ferdigheter og holdninger blant fremtidens nyutdannede veterinærer vil øke risikoen for at ferdigheter i større grad må tilegnes etter endt utdanning, uten at dette skjer under veiledning av underviser, og med fare for unødvendig lidelse for mange dyr før tilstrekkelige kunnskaper er ervervet.

Innskrenkningen som ligger i det nye forslaget innebærer at det må søkes om tillatelse til undervisningsaktiviteter som har en sentral og selvfølgelig plass i utdanningen av veterinærstudenter for hver enkelt underviser. Tillatelsen vil nok i de fleste tilfeller bli gitt, men det vil medføre et ressurskrevende byråkratisk merarbeid.

Det er presisert et unntak for undervisning i alminnelig stell og håndtering. Videre er det angitt i høringsnotatet at kravet om tillatelse ikke vil omfatte bruk av dyr i klinikkundervisning av veterinær-, fiskehelsebiolog og dyrepleierstudenter når dyret er brakt til behandling av dyreholder. NVH mener at dette er for snevert og at unntaket bør presiseres nærmere. Som eksempel på helt nødvendig undervisning som utføres på dyr ved NVH som ikke alltid er brakt inn av dyreholder, er utførelse av keisersnitt, noe alle veterinærer må beherske for å kunne fylle nødhjelpsplikten i henhold til dyrehelsepersonelloven. Videre er det helt nødvendig å ha tilstrekkelig trening i rektalisering av store dyr, for å kunne foreta eggstokkpalpasjon, inseminering og drektighetsundersøke. Andre rutineundersøkelser og behandlinger som halthetsundersøkelse, bandasjering, visitering, innlegging av venekateter osv vil også omfattes av krav om tillatelse. Det vil innebære svært mye byråkrati og ekstra unødig arbeid om hver enkelt ansatt ved NVH må søke tilsynsmyndigheten om nesten alt de gjør i undervisningssammenheng. Av dyrevelferdshensyn mener NVH at vi står i en særstilling når det gjelder bruk av dyr i undervisningen. Et slikt krav om tillatelse for alle mulige undervisningsformer vil hemme den trainingen studentene trenger for å kunne drive forsvarlig virksomhet når de er ferdig utdannet.

Det foreslås derfor å tilføye en setning til første ledd for å klargjøre unntaket som er angitt i kommentarene til § 13, samt å ikke skape et skille mellom behandling dyr enten det er brakt inn av dyreholder eller ikke. I denne forbindelse vises det også til § 2 i forskrift om forsøk med dyr der det er gjort unntak for behandling og inngrep som gjøres i klinisk veterinærvirksomhet etter anerkjente metoder.

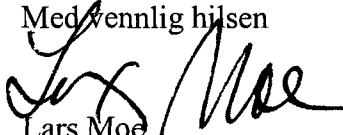
NVH har følgende forslag til ordlyd i § 13 første ledd:

For å kunne avle, holde, formidle, avlive eller bruke dyr til forsøk eller undervisning i annet en alminnelig stell og håndtering, skal både institusjonen og den ansvarlige for den aktuelle aktiviteten ha tillatelse fra tilsynsmyndigheten. *Ved undervisning i klinisk veterinærmedisin skal bruk av dyr utover opplæring i vanlig brukte og aksepterte metoder og teknikker komme inn under samme krav til tillatelse.*

Organisering av tilsynsmyndighet

I høringsnotatet bes det spesielt om høringsinstansenes syn på hvordan tilsynsmyndigheten bør organiseres. NVH ser at det finnes argumenter som taler både for og imot å videreføre dyrevernemnda som tilsynsmyndighet. Dyrevernemndene har en viktig funksjon utad ved å synliggjøre dyrevernarbeidet. Det er et innarbeidet organ som har legitimitet og som det er opparbeidet lokal tiltro til. Særlig innenfor dyrehold som ikke er regulert av forskrifter, vil det fortsatt være behov for å utvise lekmannsskjønn. Ved at Mattilsynet har sekretariatsfunksjon for dyrevernemnda, vil problemet med overlappende kompetanse minimaliseres. NVH er derfor av den oppfatning at dyrevernarbeidet fortsatt vil bli best ivaretatt ved å opprettholde dyrevernemndene med den kompetanse de har i dag. Videre er dette er en så prinsipielt viktig sak, at dyrevernemndene bør lovfestes dersom ordningen skal videreføres. Det er svært betenkelig dersom det overlates til en forskriftendring å avvikle dyrevernemndene.

Med vennlig hilsen

Lars Moe
rektor

Hans Gran
avdelingsleder

Saksbehandlere: Ann Margaret Grøndahl, Marit Nesje og Adrian Smith

Kopi: Styret